

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/109/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010380
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010380.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 14.04.2023, č. k. 28PP/13/2023-71, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 08.08.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/62/2018 zo dňa 10.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/125/2020 zo dňa 11.11.2021.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 71-72 spisu.

Okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky na vyhovie jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd ustálil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností okresný súd konštatoval, že túto nepovažuje za splnenú. Z hodnotiacej správy ústavu vyplýva, že jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni a vyskytli sa u neho nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku. A hoci bol 2-krát disciplinárne odmenený, bol počas výkonu trestu až 4-krát disciplinárne potrestaný, okrem toho splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie preukazuje len čiastočne. Nemožno teda urobiť záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, ba práve naopak, uloženie disciplinárnych trestov (hoc už zahladených) svedčí o jeho nedostatočnej schopnosti dodržiavať pravidlá aj v prostredí ústavu. Preto na naplnenie účelu trestu v zmysle Trestného zákona bude potrebné na odsúdeného pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu celého trestu. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku okresný súd uviedol, že odsúdený bol doposiaľ 19-krát súdne trestaný za rôznorodú predovšetkým za majetkovú kriminalitu. Odsúdený bol opakovane súdne trestaný najmä za trestné činy krádeže podľa § 212 Trestného zákona (resp. § 247 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.) a trestné činy marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 Trestného zákona (resp. § 171 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.) v tomto ohľade je teda špeciálnym recidivistom. Vzhľadom na to, že odsúdený ani v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody nepreukazuje svojim správaním skutočnú snahu o polepšenie, o to viac jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Osoba odsúdeného podľa názoru súdu nevytvára reálne predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by viedla riadny život.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, zahlásil sťažnosť odsúdený (č. I. 70 spisu), ktorú do rozhodnutia sťažnostného súdu bližšie písomne odôvodnil vlastnoručne osobitným písomným podaním (č. I. 75-76 spisu).

V písomne podanej sťažnosti odsúdený uviedol (skrátene), že dňa 13.10.2022 sa uskutočnila operatívnu skupinou razia v ÚVTOS, ktorí zadovážili a následne distribuovali rôzne drogy v ústave. Uviedol, že je vedený ako hlavný svedok, nakoľko napomohol objasniť a usvedčiť odsúdených, ktorí sú hlavnými organizátormi. Pri napomáhaní a prvej výpovedi vyšetrovateľ, ktorý vedie tento prípad, sľúbil, že mu zašle prípis na OS Trnava, aby mu v podmieničnom prepustení bolo vyhovené. V ďalšom poukázal na to, že i keď jeho trest nezačal vykonávať na dostatočnej úrovni, jeho správanie sa stabilizovalo. Ako dôkaz uviedol, že on so spoluodsúdeným D. E. sa ako jediní postavili proti všetkým odsúdeným, čím ohrozili aj svoje rodiny. Odsúdený je presvedčený, že ak by nechcel riadne žiť na slobode, takúto vec by určite neurobil. Podotkol, že títo hlavní organizátori majú vplyvných ľudí, a hrozia im vysoké až výnimočné tresty. Preto žiadal, aby bolo vyhovené jeho žiadosti, už len z bezpečnostných dôvodov. K tomu dodal, že je ochotný prijať monitorovací náramok, ako aj podmienku v najväčšom a najdlhšom rozsahu.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť

b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle citovaného ustanovenia § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, i konanie predchádzajúce týmto výrokom a tak zistil, že sťažnosť podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote, sťažnosť odsúdeného však nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmieničné prepustenie a dospel k záveru, že tento postupoval správne a v súlade so zákonom, keď zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, tieto vyhodnotil individuálne i vo vzájomných súvislostiach podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne záveru, že žiadosti odsúdeného nie je možné vyhovieť.

V napadnutom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky základné právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že žiadosti odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť. Krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený splnil len formálnu podmienku na podmieničné prepustenie a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie oboch materiálnych podmienok na podmieničné prepustenie.

Sťažnostný súd si závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne, nie je potrebné, aby tieto opakovával vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona, t. j. preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu, prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nesplnil. K jeho odôvodneniu s poukazom na sťažnostné námietky odsúdeného ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku.

Z hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom ústavu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali polepšenie odsúdeného vo výkone trestu. Aj napriek tomu, že súčasné správanie

odsúdeného je na požadovanej úrovni, nebolo tomu tak vždy, keďže sa u odsúdeného vyskytli nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku (porušil liečebný režim, opakovane prenášal nepovolené veci z pracoviska a nadväzoval nepovolené kontakty). Počas výkonu trestu bol odsúdený len dvakrát disciplinárne odmenený, preto nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. U odsúdeného teda možno konštatovať, že sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Navyše, stanovené ciele programu zaobchádzania sa v prípade odsúdeného plnia priebežne a v rámci tohto programu je odsúdený vedený okrem iného aj k rešpektovaniu časového rozvrhu dňa a dodržiavaniu ústavného poriadku, čo by dávalo zmysel skôr pri odsúdených počas prvého výkonu trestu odňatia slobody, ktorí nie sú oboznámení s podmienkami výkonu trestu odňatia slobody, pričom odsúdený je vo výkone trestu už opakovane, čo súd nepresvedčilo, že sa polepšil a prebehla u neho vnútorná zmena v jeho hodnotovej orientácii.

Okresný súd rovnako správne a v súlade so zákonom skonštatoval nesplnenie druhej materiálnej podmienky, pretože z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ devätnásťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť. Z odpisu registra trestov tiež vyplýva, že odsúdenému boli doteraz ukladané tresty odňatia slobody nielen podmiennečné, ale aj tresty nepodmiennečné, pričom ani možnosť, ktorá bola odsúdenému podmiennečným trestom odňatia slobody na nápravu opakovane poskytnutá, nevyužil a dopustil sa opätovne a dokonca niekoľkonásobne protiprávnej trestnej činnosti rôzneho charakteru. Početnosť predchádzajúcich odsúdení vedie potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Rovnako treba poukázať na resocializačnú prognózu, ktorá sa javí menej priaznivá na základe hodnotenia úrovne rizika recidívy trestnej činnosti.

Poukazujúc na sťažnostné námietky odsúdeného má krajský súd za potrebné uviesť, že oceňuje aktuálne správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a rovnako aj jeho záujem viesť na slobode riadny život, avšak ani aktuálne pozitívne správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody pre súd nerozptýlilo pochybnosti o tom, či od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti. Aj napriek tomu, že odsúdený aktuálne v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho predchádzajúce správanie počas výkonu trestu ako i jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú ani sťažnostnému súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Odsúdeného od páchania závažnej trestnej činnosti rôzneho charakteru teda neodradili ani predchádzajúce nepodmiennečné tresty odňatia slobody a nevyužil ani poskytnuté šance na vedenie riadneho života v podobe podmiennečného odsúdenia. Odsúdený sa opätovne dostal do rozporu so zákonom, čo nasvedčuje tomu, že na nápravu odsúdeného a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemal vplyv žiadny z uložených trestov. Sťažnostný súd teda nemá v osobe odsúdeného záruku, s ohľadom najmä na jeho minulosť, že sa opätovne nedopustí protiprávneho konania a bude na slobode viesť riadny život. Zároveň sa krajský súd stotožňuje aj s odôvodnením okresného súdu v tej časti, v ktorej poukázal na to, že ani tvrdenie odsúdeného, že napomohol objasniť a usvedčiť iných odsúdených pri páchaní drogovej trestnej činnosti v ústave, nie je možné považovať za takú skutočnosť, ktorá by (bez splnenia ďalších podmienok) opodstatňovala vyhoviecie jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie.

Navyše krajský súd odsúdenému pripomína, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Pokiaľ odsúdený žiadal o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody za uloženia podmienky ako i monitorovacieho náramku, naopak v danom prípade za daného stavu veci krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (ani s probačným dohľadom a uloženými obmedzeniami, či monitorovacím zariadením) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života, teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t.j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Je možné preto konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody. V prípade odsúdeného sa vzhľadom na jeho kriminálne narušenie a vyššieho rizika sociálneho zlyhania nemožno rozumne domnievať, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže sťažnostný súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, jeho sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle citovaného ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.